

Συνέχεια από τη σελίδα 27

κουμπιά, ανεξάρτητα του φορέματος που προκύπτει. Στο «Μόσχος και κανέλα» επιτυγχάνεται ο ασυνήθης στη διηγηματογραφία του Δημητρίου συγκερασμός του ιλαρού με το μορφικά εντελές. Ενώ, στο «Ξένο οστούν», τα δάνεια από διαβάσματα και η σώρευση άσχετων παθολογικών συμπτωμάτων θολώνουν το αποτέλεσμα. Ενώ ο χαρισματικός τύπος στο πεζό «Η ομορφιά της απώλειας» μόλις που σκιαγραφείται, παραπέμποντας στον χαρακτηριστικό νάρκισσο ήρωα του Ανδρέα Μήτσου.

Ένα από τα προσφιλή θέματα του Δημητρίου είναι το στενό δέσιμο του γονιού με το παιδί του. Του πατέρα με το γιο αναδεικνύεται στο προτασόμενο, «Η σημαδούρα», όπου το φόρεμα θα βελτιωνόταν με αφαίρεση ή, έστω, μετριασμό του καταληκτικού δραματικού τόνου. Το δέσιμο μάνας-γιου, μέσα από την οπτική του γιου, είναι το θέμα σε τουλάχιστον δυο διηγήματα, παρεμφερόντας ως δευτερεύον και σε άλλα. Το ένα, «Η οδοντόβουρτσα», πιθανώς και χάρις στη διαλογική μορφή, αποκτά τη δραστικότητα, που αναμένεται από

Ποικίλα φορέματα

ένα διήγημα. Το άλλο, «Οι κύκλοι της ζωής», στρέφεται γύρω από το πρόβλημα του άγαμου, που βρίσκεται έρμαιο στο κουτσομπολιό του μικρού περιγυρού. Να σημειώσουμε πως, για πρώτη φορά, ο Δημητρίου περιγράφει και θαύματα Αγίων στα πεζά του. Μάλιστα, τη δεύτερη φορά, στο διήγημα, «Η λαμπάδα», φαίνεται να πατάει στα βήματα του Παπαδιαμάντη. Όπως σε εκείνου «Το νησί της Ουρανίσσας», έτσι και εδώ, μια νιόπαντρη ζει με την πεθερά, καθώς ο άντρας της στη βδομάδα πάνω μετά το γάμο έφυγε στα ξένα. Και σε αυτήν τυχαίνει ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη, χωρίς όμως αυτοκτονία. Γίνεται το θαύμα εγκαίρως, για να έχει η ιστορία χάρη εντ.

Από τα καινούρια θέματα είναι η αγαμία και με τις δυο όψεις της. Τα πάθη του γεροντοπαλίκਾਰου διεκτραγωδούνται σε δυο διηγήματα, «Το κουμπί και το φόρεμα» και «Μεγάλε Μπίλυ», προκρίνοντας μορφικά την παράταξη συμβάντων. Στο δεύτερο, η κατάληξη κλείνει τον κύκλο

ζωής όχι μόνο του Τσίλυ Δήμου αλλά και ολόκληρου του χωριού. Από ζωντανή κοινότητα, σχεδόν ερημώνει, με τις επόμενες γενιές, σκόρπιες ανά τον κόσμο, να συναντιούνται στο Διαδίκτυο αντί στο καφενείο των παππούδων τους. Σε ένα τρίτο πεζό, «Μην πράττεις ό,τι δεν μπορείς να πεις», το συνοικέσιο φέρνει έστω και με καθυστέρηση τη λύση, μόνο το φόρεμα μένει σαν ημιτελές, με μετέωρη την ψυχογράφηση. Σε αντίστιξη, πάντως, υπάρχουν δυο πεζά γύρω από τα πάθη του συζυγικού ή και γενικώς ερωτικού δεσμού: το «Τοποτηρητής ή πατριάρχης» και το ευρηματικό «Τρεις αυγουλιέρες και παραλίγο τέσσερις». Μένουμε με την εντύπωση πως αυτό το δεύτερο το έχουμε διαβάσει, καίτοι από τα ανέκδοτα. Την ίδια εντύπωση του γνωστού μας δημιουργεί και το «Η βοήθεια της Παναγίας».

Η άλλη όψη της αγαμίας, αυτή της σεξουαλικής στέρησης, κυρίως του ανικανοποίητου, που αναζητά το διαφορετικό, πολιορκείται σε τέσσερα διηγήματα. Το πρώ-

το, «Καρφί με καρφί», ξεκινά με μια πυκνή σελίδα περί ερωτικής εμμονής, που προετοιμάζει για τα καλύτερα. Όταν, όμως, εστιάζει στη συγκεκριμένη εμμονή του ήρωα, το απίθανο του ευρήματος αποδυναμώνει την αφήγηση. Στο επόμενο, «Γλύκα στα γόνατα», η εμμονή δεν ξενίζει, ενώ η εμπλοκή του ψυχιάτρου αναδεικνύει το πόσο δύσκολη είναι η εκλογίκευση των ερωτικών ερεθισμάτων. Κάτι που φανερώνεται ευκρινέστερα στο επόμενο, το «Τι κρίμα». Και απομένει, «Το μένος των σωμάτων», όπου η εμμονή παίρνει την ολοκληρωμένη μορφή του πάθους και το πεζό του διηγήματος.

Να σημειώσουμε ότι οι συγγραφείς, σχολιασμούς σαν τον δικό μας, τους αποκαλούν φιλολογισμούς και τους απορρίπτουν. Ακόμη και οι καλύτεροι θέλουν να τους βαθμολογείς. Δεν αποδέχονται, μάλλον δεν καταδέχονται, τη συνομιλία με τον κριτικό. Αλλά και ο κριτικός, όταν βλέπει παραπαίοντα τον συγγραφέα, νιώθει σχεδόν υποχρέωσή του να το επισημάνει.

Μ.Θεοδοσοπούλου